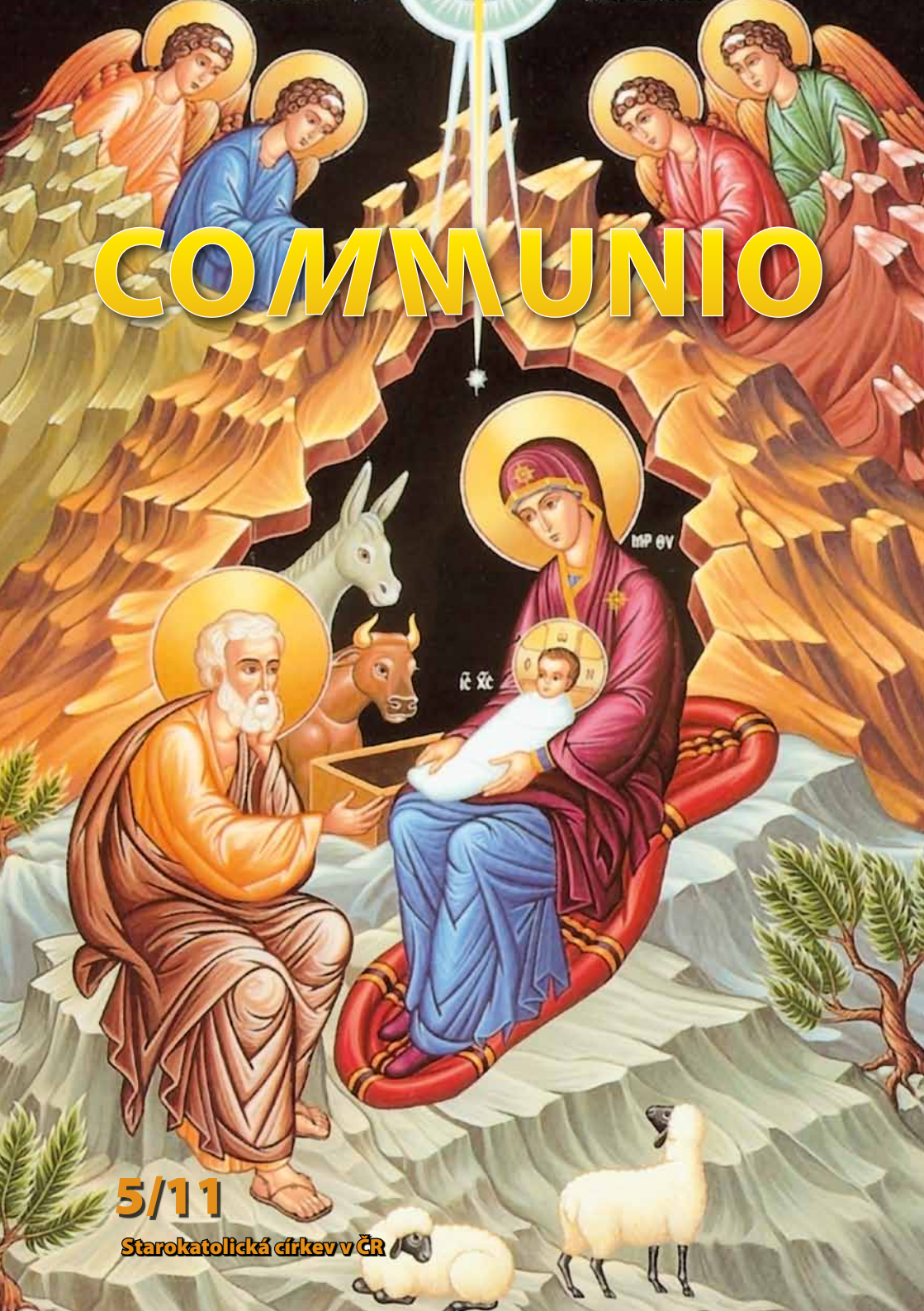

COMMUNIO

A detailed illustration of the Nativity scene. The Virgin Mary, wearing a purple mantle over a blue gown, sits on a red cushioned chair, holding the infant Jesus. The infant is wrapped in white swaddling clothes and has a circular halo with the letters 'IHS' and 'N'. To the left, Joseph, an older man with a white beard, kneels in prayer, holding a wooden manger. Behind them, a white donkey and a brown ox look on. The scene is set in a rocky, mountainous landscape with green trees. In the foreground, two white sheep are visible. Above the scene, four angels with halos are positioned on rocky outcrops. A bright star shines from the top center, with rays of light. The word 'COMMUNIO' is written in large, bold, yellow capital letters across the upper middle of the image.

5/11

Starokatolícká cirkev v ČR

Pastýřský list k Vánočním svátkům 2011

Milé sestry a milí bratři,

jsou Vánoce. Znovu otevíráme svá srdce a nasloucháme zprávě, která k nám promlouvá přes staletí, a přesto je dodnes tou nejlepší informací, kterou člověk může slyšet: „*Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.*“

Tato událost se sice odehrála v dávné minulosti kdesi na periferii světa, ale naše víra smí znovu a znovu prožívat noc, kdy se Boží čas vlomil do našeho lidského času a věčný Bůh vstoupil do světa jako smrtelný člověk. Bůh se stal jedním z nás, abychom mohli jeho blízkost unést a svou lásku k nám dal najevo způsobem, který nejde s ničím srovnat.

Člověk, který svou vinou ztratil svůj původní rajský domov, člověk zbavený důvěry v Boží přátelství, neschopný překonat soukolí viny a strachu o svou existenci, potácející se životem a ze všech svých sil bojující o víru v dobro, lásku a milosrdenství, se najednou smí podívat do očí Dítěte, v němž přišel do jeho života Bůh. „*Když vidíme tvého Syna, který se nám dnes narodil, vidíme tebe a jsme uchváteni láskou k tobě, Bože neviditelný...*“ – tak to vyjadřuje vánoční liturgie.

Vánoce máme všichni uloženy v myslech jako svátky pokoje. I lidé, kteří o Bohu nechtějí nic vědět, se snaží o Vánocích naladit milou, klidnou a idylickou atmosféru. Vánoční evangelium, které jsme zvyklí slyšet jako uklidňující a radostné poselství, nám však také pokládá mnoho zneklidňujících otázek.

Proč my, kteří spolu s betlémskými pastýři chceme být osloveni nebeským zjevením, jsme přivedeni k dítěti ležícímu v jeslích, pro něž se

nenašlo místo pod střechou lidských obydlí? Co je to za znamení? Bůh ve chlévě se přece snadno přehlédne a s tím, pro něž se nenašlo místo nikde jinde, můžeme mít sice soucit, ale jak bychom v něm mohli vidět vládce vesmíru? Není nakonec Bůh sám vinen, že Ježíš přišel do svého vlastnictví, ale jeho vlastní ho nepřijali? Není právě tajemství Božího vtělení důvodem, proč je náš svět jakoby bez Boha na nebesích, zato s Bohem vydaným napospas lidské hlouposti a svévoli? A když se bojíme o osud křesťanství v Evropě a tím vlastně i o její budoucnost, nebojíme se vlastně také o Boha? Spasitel přišel na svět jdoucí si svými cestami a nepřipravený na setkání s ním. K lidu, který ho sice od nepaměti očekával, ale vlastně ho nechtěl a nepřijal.

Také my slavíme Vánoce v prostředí, ve kterém je Ježíšovo poselství provázeno nejčastěji přehlížením a lhostejností. Lidová tvořivost událost Božího vtělení obalila pozlátkem a dělá z něj neškodnou a bezobsažnou pohádku. Ani dnes přicházející Spasitel nenachází místo v lidských obydlích ani v lidských srdcích, přesto, že jsou beznadějně prázdná a toužící po naplnění. A možná to nejsou jenom nějácí cizí a neinformovaní lidé, kteří před ním přibouchnou dveře. Možná někdy i my vlivem všech svých všedních starostí jsme už zapomněli žasnout nad andělským zvěstováním v betlémské noci o tom, že Bůh má v lidech zalíbení a proto přišel a zůstal tu s námi.

Mnoho lidí, pokud si vůbec připouští Boží existenci, má pocit, že Bůh je našemu světu vzdálen, že odešel, že už nechce nebo nemůže mluvit do našich životů a jejich problémů.

Vánoce jsou naopak zprávou o tom, že přišel, že stále přichází. Že tam, kde býváme v koncích, proměňuje naše situace a osudy. Když

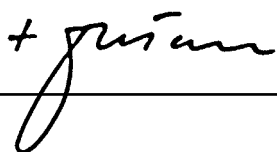
říkají andělé pastýřům: „*Nebojte se, hle zvěstuji vám radost velikou, která bude pro všechny lid,*“ je to zpráva pro všechny, kteří jsou spoutáni strachem, nejistotou a obavami z budoucnosti. Je to poselství těm, kdo jsou zklamáni, kdo mají v srdci prázdno, které sklíčuje vědomí, že svoje prohry už nedokážou napravit, těm, kdo ve slepých uličkách svého života třeba i jen nevědomky touží být milováni, chápáni a přijímáni. Andělské „*Nebojte se,*“ které se stalo refrénem všech velikých biblických příběhů, chce i dnes oslovit člověka utápějícího se v marasmu, bezvýchodnosti a pesimismu naší současnosti.

Nebojte se! Kristus se narodil i pro ty, kteří třeba ještě nepoznali jeho lásku. Bůh zranitelný, slabý a bezbranný jako betlémské dítě je Bohem blízkým, chápajícím, soucítícím, který se ve své lásce zajímá o všechny – o každého z vás. Jeho světlo, světlo vánoční noci, svítí v každé tmě a žádná tma jej nemůže pohltit. Nečekejte oslňující reflektory, které ochotně svítí na jepičí celebrity naší doby. Stačí málo, stačí i jen malý plamínek víry v Boha, aby se člověk neztratil. Vánoce se dějí v srdcích, kde toto světlo svítí.

Moji drazí, v této milostiplné vánoční době jsem v duchu a v modlitbě s každým z Vás a přeji Vám, abyste v každé situaci, i v té nejtemnější tmě nacházeli světlo, které osvětluje každého člověka, které přišlo na svět v Ježíši Kristu.

Pomalu končí rok, v němž mi bylo dopřáno poděkovat Pánu za 40 let kněžství a 60 let života. Děkuji z celého srdce i Vám za Vaše přání i modlitby. Děkuji našemu Pánu také za Vás, za to že spolu tvoříme rodinu církve, jejímž je On středem a zdrojem lásky a radosti.

Požehnané Vánoce a Boží ochranu a přízeň v nastávajícím roce a stále Vám i Vaším blízkým!
Váš bratr

Obsah

Pastýřský list	2
Jsou Vánoce tradičním nebo provokujícím svátkem?	4
Přehled vánočních bohoslužeb ...	5
ti dva z evangelia	7
Anglikánská církevní heraldika	8
Rozhovor s Květoslavem Tomášem Krejčím	11
Modlitba za domov 2011	14
Rozhovor s Rostislavem Karlem Tomanem	15
Zprávy.....	17

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00

ISSN 1805-1243

Registrační číslo MK ČR E 20002.

Vyšlo 17. 12. 2011

tel./fax 224 319 528

e-mail: stkat@starokatolici.cz

www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada. Děkuje za příspěvek na papír a tisk.

Fotografie na obálce: <http://kieran-nas.wordpress.com>

Neoznačené fotografie archiv redakce.

Jsou Vánoce tradičním anebo provokujícím svátkem?

Každý už jistě odpočítává dny, které zbývají do 25. prosince a s „hrůzou“ zjišťujeme, že počítat nebudeme dlouho. Tento svátek, svátek Božího narození my, křesťané každý rok prožíváme v jiném duchovním i duševním rozpoložení, přestože čteme o stejných událostech a zapojujeme svou fantazii, jakže to asi tenkrát doopravdy bylo?

Je těžké ve vánočním příběhu oddělit čistě biblickou zvěst o Děťátku, které nám přineslo spásu, od tradičních nánosů, které po dobu křesťanstva biblickou zvěst přebarvují nebo, chcete-li, dobarvují. Ne, vůbec nechci hanlivě mluvit o tradicích. Vždyť v tradici se odráží touha lidí vyjádřit svou víru či hledání Boha. Teď nemluvím o tradici jako prameni Božího zjevení. Mluvím o lidovém předávání zkušenosti s Bohem z generace na generaci. Vždyť pokaždé, když nám advent otevírá dveře k vánočním událostem, přidáváme si svou osobní tradici, protože každý rok jsme ve víře i duchovně jinde a za rok budeme opět jinde. A to je na vánočním příběhu to kouzelné. Dovoluje nám vstoupit do děje, prožít ho a dotknout se Boží lásky, která je úplně stejná dnes, jako tenkrát. Tajemná, něžná, mlčenlivá, plachá, ale realistická. Vůbec ne romantická. Můžeme být znechuceni a dokonce pohoršeni z obchodákových kampaní na Vánoce, kdy se vánoční svátky stávají prostředkem ke kořisti. Můžeme také (ruku na srdce) obchodáky velebit za jejich stálou otvírací dobu, protože honíme dárky pro své blízké, hlavně naše děti na poslední chvíli. To však je pouze tím navíc,

co k Vánocům sami přidáváme. Důležité je však poselství Boha. On má o nás stále eminentní zájem. Žárlivě nás miluje navzdory našim zradám a našemu nezájmu.

Máme tendenci si do vánočních svátků promítat atmosféru pokoje, pohody a spokojenosti, ale myslím, že naši aktéři události vůbec nebyli v pohodě. Marie v pokročilém stadiu gravidity jede kamsi následovat svého muže, Josef velmi rozčarovaný z toho, že se bude starat o nevlastní dítě, i když ho anděl povzbuzuje, ale ví vůbec, jak to dopadne? Pane, ukaž se! Pane, promluv! Pane, dokaž světu, že existuješ! Ta nejistota, ten provizorní porod, ta zvláštní návštěva z daleké ciziny, prchání do Egypta...Vůbec to nebyl čas pokoje. Nebylo by to k žití, kdyby vše neměl v rukou Hospodin.

Milí křesťané, i náš život má v rukou Bůh, který nás pořád provokuje svými nároky a občas nám pěkně zamíchá kartami. Tím nás burcuje, a proto se dá žít a doufat. Až přijdou ty naše slavné „pokojné svátky“, nebudme zoufalí, když zrovna nebudeme prožívat chvíle pohody a souznění. Nemějme špatný pocit, že jsme ten advent proflákli. Vždyť to je život. A Hospodin nám takový život dává, abychom v něm byli posly Evangelia – radostné zvěsti. Ať je tedy pro nás narozený Ježíš tou pravou RADOSTÍ.

☒ *Aleš Svoboda, administrátor v Soběslavi*

Přehled vánočních bohoslužeb v některých farnostech

břidličná

sv. Štěpán 26. 12. 2011 ve 15.00 h – eucharistická slavnost

Český těšín

Štědrý den 24. 12. 2011 ve 22.00 h – „půlnoční“ eucharistická slavnost

sv. Štěpán 26. 12. 2011 v 10.00 h – eucharistická slavnost

Nový rok 1. 1. 2012 v 10.00 h – svátek Matky Boží Panny Marie

desná v jizerských horách

Štědrý den 24. 12. 2011 ve 24.00 h – půlnoční eucharistická slavnost Narození Páně s klasickou i bluegrassovou hudbou

sv. Silvestr 31. 12. 2011 ve 24.00 h – půlnoční modlitební ztišení a zamyšlení se nad rokem uplynulým i nově přicházejícím

Nový rok 1. 1. 2012 v 11.00 h – eucharistická slavnost Matky Boží Panny Marie

jablonec nad Nisou

Štědrý den 24. 12. 2011 ve 24.00 h – půlnoční eucharistická slavnost Narození Páně

Boží hod vánoční 25. 12. 2011 v 10.00 h – eucharistická slavnost Narození Páně

svátek sv. Rodiny 30. 12. 2011 v 18.00 h – eucharistická slavnost

Nový rok 1. 1. 2012 v 10.00 h – eucharistická slavnost Matky Boží Panny Marie

jihlava

Boží hod vánoční 25. 12. 2011 v 11.00 h – slavnost Narození Páně

Nový rok 1. 1. 2012 v 10.30 h – svátek Matky Boží Panny Marie

pacov

sobota 17. 12. 2011 v 17.00 h adventní zamyšlení s Biblí svatou

Štědrý den 24. 12. 2011 v 16.00 h – „půlnoční“ eucharistická slavnost

Boží hod vánoční 25. 12. 2011 v 10.00 h – eucharistická slavnost s koledami

sv. Silvestr 31. 12. 2011 v 16.00 h – eucharistická slavnost a poděkování za uplynulý občanský rok

Nový rok 1. 1. 2012 v 10.00 h – svátek Matky Boží Panny Marie

praha

Katedrální chrám sv. Vavřince na Petříně

Štědrý den 24. 12. 2011 ve 24.00 h – půlnoční eucharistická slavnost Narození Páně s koledami a hudbou folkrockové skupiny Fénix

sv. Štěpán 26. 12. 2011

v 15.00 h – eucharistická slavnost

v 16.00 h – netradiční vánoční divadlo pro děti i dospělé

Nový rok 1. 1. 2012 v 15.00 h – eucharistická slavnost Matky Boží Panny Marie

pátek 6. 1. 2012

v 17.00 h – eucharistická slavnost se svěcením křídý, kadidla a vody

v 18.00 h – vánoční koncert dětí ZŠ Líšnice

Rotunda Nalezení sv. Kříže v ulici Karolíny Světlé

Boží hod vánoční 25. 12. 2011 v 17.00 h – eucharistická slavnost s koledami

úterý 27. 12. 2011 v 18.00 h – svátek sv. apoštola Jana (eucharistická slavnost)

sv. Silvestr 31. 12. 2011 v 17.00 h – eucharistická slavnost a poděkování za uplynulý občanský rok

neděle 8. 1. 2012 v 17.00 h – svátek Křtu Páně (eucharistická slavnost)

Kaple sv. Máří Magdaleny u Čechova mostu

Vánoční vigilie 24. 12. 2011 ve 21.00 h – eucharistická slavnost

Nový rok 1. 1. 2012 v 10.00 h – eucharistická slavnost Matky Boží Panny Marie

neděle 8. 1. 2012 v 10.00 h – svátek Křtu Páně (eucharistická slavnost)

Kaple sv. Rodiny pod Nuselskými schody

Vánoční vigilie 24. 12. 2011 v 15.00 h – vánoční vigilie

Boží hod vánoční 25. 12. 2011 v 9.00 h – eucharistická slavnost s koledami

svátek sv. Rodiny 30. 12. 2011 v 17.00 h – poutní bohoslužba

Šumperk

Štědrý den 24. 12. 2011 ve 22.00 h – „půlnoční“ eucharistická slavnost

Boží hod vánoční 25. 12. 2011 v 9.30 h – eucharistická slavnost s koledami

sv. Silvestr 31. 12. 2011 v 17.00 h – eucharistická slavnost a poděkování za uplynulý občanský rok

Nový rok 1. 1. 2012 v 9.30 h – svátek Matky Boží Panny Marie

tabor

Štědrý den 24. 12. 2011

v 9.30 h – předání betlémského světla na Žižkově náměstí za ekumenické účasti

ve 24.00 h – půlnoční eucharistická slavnost Narození Páně s provedením České mše vánoční od J. J. Ryby

sv. Štěpán 26. 12. 2011 v 9.00 h – bohoslužba pro děti

Nový rok 1. 1. 2012

v 10.00 h – svátek Matky Boží Panny Marie
v 17.00 h – ekumenická bohoslužba

Varnsdorf

Štědrý den 24. 12. 2011

ve 14.30 h – živý betlém a zpěv koled

ve 24.00 h – půlnoční eucharistická slavnost

Boží hod vánoční 25. 12. 2011 v 10.00 h – eucharistická slavnost s koledami

sv. Štěpán 26. 12. 2011 v 16.00 h – svatoštěpánský koncert v kostele

sv. Silvestr 31. 12. 2011 v 17.00 h – eucharistická slavnost a poděkování za uplynulý občanský rok

Nový rok 1. 1. 2012 v 10.00 h – svátek Matky Boží Panny Marie

Zlín

Štědrý den 24. 12. 2011 ve 21.00 h – „půlnoční“ eucharistická slavnost Narození Páně

Nový rok 1. 1. 2012 v 10.30 h – eucharistická slavnost Matky Boží Panny Marie

foto <http://www.newline.com/properties/nativitystorythe.html>

ti dva z evangelia

„Narození Ježíšovo se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve, než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého.“ (Mt 1, 18)

Evangelium nám přijde známé, ale ve skutečnosti je tam víc věcí, které nevíme, než které víme. Jak „shledalo se“? Kdo shledal? A proč? Co bylo komu po tom? Co kdo řekl, co kdo prásknul? Co hrozilo? Na tu poslední otázku je snadná odpověď. Mohli Marii zabít. „Shledalo se“ něco, co se „shledat“ nemělo, takže Marie je nejspíš cizoložnice a je potřeba s ní náležitým způsobem zatočit. Třeba ukamenovat nebo podříznout, jak se to dodnes v oněch krajinách praktikuje. Co si má kdo co kde počínat, když to příslušné autority nepovolily. Bez schválení vrchnosti by si neměl nikdo nikdy nic počínat, protože pak by si lidé dělali, co by chtěli a všechny autority, náboženské i státní, by byly zbytečné, což je přece děsivá představa. Těch zmarněných pracovních míst!

Vánoční příběh, řekněme tomu vánoční příběh, i když se to mohlo docela dobře odehrát v létě, je nejen příběh Marie, ale taky Josefa. To je

muž, o kterém nevíme skoro nic. Mlčenlivá postava biblické historie. O to víc je to muž činu. Přijal Marii takovou, jaká je. Čekala dítě s někým jiným a on vzal za své její vysvětlení, pokud nějaké vůbec po ruce bylo. Co my víme. Nejspíš nic moc, my jsme u toho nebyli. Evangelista Matouš píše, že k Josefovi promluvil anděl. To sice vypadá důvěryhodně, ale na druhou stranu, když máte doma těhotnou ženu a nevíte s kým, když vy to nejste, proč věřit andělům?

Tento příběh je nejspíš popisem události, kdy jeden mladý muž miloval jednu mladou ženu a společně vyřešili, dnes by se řeklo „skousli“, hodně velký problém. Pokud je někdo křesťan, řekl by, že se to nakonec vyplatilo.

Celý ten příběh vypadá jako historie dvou lidí, kteří se měli rádi a přilíhli se neptali na věci, které jsou zbytečné. Konec konců byl tam ještě anděl, co létal kolem a mluvil a mluvil. Ale andělé mluví, když chtějí, a mlčí, když chtějí. V něčem je to ohledně toho mlčení škoda. Mohli by nám něco říci o dvojici lidí, která zvládla dost velký problém.

☒ Jan Jandourek

Anglikánská církevní heraldika

V historii obvykle používali zvláštní církevní erby pouze biskupové. Prostý klérus používal erby podle anglické tradice, které byly totožné s erby laiků (tj. s helmou). V 15. a 16. století se toto postupně měnilo a vznikly anglikánské duchovenské znaky i pro nižší církevní stavy. Zároveň s tím je doložena i řada přechodových stádií, která mohou vypadat nezvykle, ale jsou naprosto legitimní, např. erb biskupa s helmou, na které je nasazená mitra.

Již v 10. století je doloženo užívání biskupských pečeti. V roce 1166 vyhlásil římský biskup, papež Alexandr III., že každý dokument, který by nebyl zpečetěn, je právně neplatný. V Anglii to samé stanovil Eduard I. Prostřednictvím pečeti se do církve dostala i heraldika (znaky). Ze začátku se sice vyskytly pochybnosti o vhodnosti užití heraldiky v církvi, ale tyto postupně slábly a na konci 13 století již byly starší pečeti, které obvykle zobrazovaly figury, nahrazeny erby.

V Anglii spadaly od dob Jindřicha VIII. církevní heraldické záležitosti pod jurisdikci skotské College of Arms a od roku 1672 problematiku převzal Lord Lyon. Ve zbytku Evropy se do poloviny 17. století rozšířily římskokatolické heraldické zvyklosti.

Anglická církev (Church of England)

V 15. století bylo zvykem arcibiskupů, diecézních biskupů a opatů dělit svůj znak tím způsobem, že na pravé straně byl jejich osobní znak a na levé straně znak úřadu, podobně jako ve znaku manželů. Později přešla tato praxe i na arcijáhny a rektory. Ženatí biskupové, kteří měli právo púlit erb své manželky,

tak činili na zvláštním štítě. Biskupové-sufaráni užívali jen svůj rodinný znak.

Biskupové neužívali přilbu ani štítonosiče, opati zanikli spolu se zrušením klášterů v roce 1534. Mitra je zvláštní insignie biskupů a arcibiskupů. Je zlatá, zdobená drahými kameny a má dva látkové pruhy, infule, které visí z její zadní části. Duchovenský klobouk není užíván. Znakem arcibiskupů je pallium, které podle anglického zvyku obepíná štít. York ovšem místo toho používal korunu a klíče. Pastýřská hůl, nazývaná též berla, může být položena křížem za štítem jak u znaků biskupů, tak u biskupství. Klerici nižší hodnosti než biskup obvykle užívají heraldické přilby stejně jako laici. Někteří se ovšem domnívají, že přilba, jakožto prvek spojený s válkou, není pro duchovní vhodný. Použití přilby však není nutné.

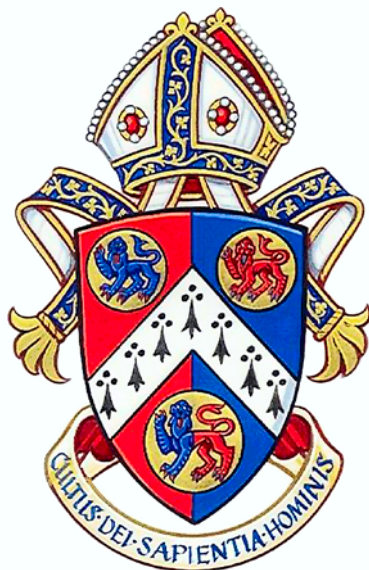
V každém případě je stav z 16. století v podstatě oficiální stavem pro Anglickou církev (**Church of England**) i dnes heraldickou autoritu vykonává pro Church of England (ale ne pro jiné části anglikánského společenství!) londýnská **College of Arms**.

Roku 1976 vydal na žádost canterburského arcibiskupa hrabě-ceremoniář povolení k užívání klobouků pro duchovní od děkana níže. Tyto klobouky mají šňůry a střapce po obou stranách uspořádané následujícím způsobem (netýká se biskupských znaků, ty si zachovávají svou tradiční podobu):

Děkani, arcijáhni a kanovníci používají černý duchovenský klobouk s černými nebo fialovými šňůrami a třemi fialovými nebo červenými střapci na každé straně.

Dr. Rowan Williams, současný arcibiskup z Canterbury v pluvídlu se znaky anglikánských diecézí

Znak anglikánského arcibiskupa z Canterbury, Dr. Rowana Williamse

Kněží a jáhni používají černý klobouk s černo-bílými šňůrami a jeden černý štrapec (kněží) nebo bez štrapeců (jáhni).

Držitelé titulu Doctor of Divinity (DD), což je nejvyšší teologický akademický titul (a vlastně nejvyšší akademický titul vůbec), si mohou své šňůry proplést červenou (tj. jsou

pak buď fialovo-červené, nebo černo-červené, v závislosti na církevní hodnosti nositele).

Príslušníci Církevní domácnosti (tj. duchovní činní pro britskou královskou rodinu) si před klobouk přidávají tudorovskou růži. V anglikánském společenství je církevní heraldika stále velmi živá a často používaná.

Příklady anglikánské církevní heraldiky

Znak anglikánské katedrály sv. Pavla v Londýně

Znak anglikánského kláštera v New Westminister v Kanadě

Znak londýnského biskupa Jacksona z roku 1869

Skotská církev

V letech 1470 a 1491 se stolec sv. Ondřeje a stolec v Glasgowě staly arcibiskupstvími. V době před reformací byla na biskupských pečetích zobrazována mitra a další biskupské insignie spolu s osobním znakem biskupa. Jmenování do úřadů ale mělo často spíše znaky povyšování do šlechtického stavu než do duchovního úřadu. Tituly opatů a převorů nebyly během reformace zrušeny.

Národní církev ve Skotsku je presbyteriánská. V roce 1592 formálně zrušila episkopát a jako model církevního vedení ve Skotské církvi byl určen presbyteriánský model církevní správy. Církevní rada, Presbyterium, Synoda a Shromáždění tvoří orgány rozhodování.

V letech 1959–60 přijal „Lyon Register“ znaky Generálního shromáždění a velký a malý znak jeho předsedy. Některé církevní rady také přijaly vlastní znaky. Předseda Generálního shromáždění užívá duchovenský klobouk s modrými šňůrami a šesti zelenými šťapci na každé straně. Děkan Chapel Royal má černý klobouk s červenými šňůrami a tři červené šťapce po každé straně. Pastoři užívají černý klobouk s černými šňůrami a jedním černým šťapcem na každé straně. Ve Skotsku byly diecéze a biskupské úřady zrušeny, neboť na rozdíl od Anglie, kde byla reformace řízena králem, byla ve Skotsku panovníkovi vnucena. Jakub I. a VI. v roce 1610 a Karel II. v roce 1661 ustanovili v Presbyteriánské církvi biskupské administrátory, ale to bylo zrušeno za jeho nástupců Williama a Marie. Za nich bylo jakékoliv shromáždění

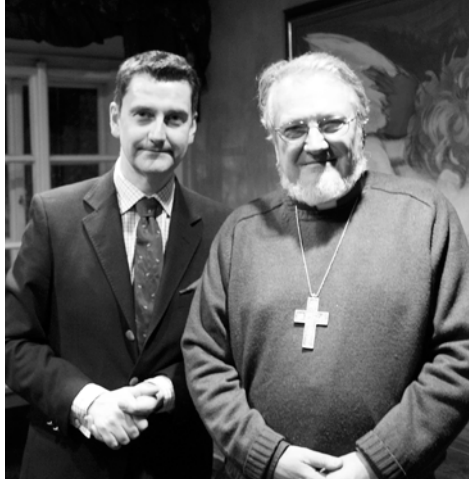
*Pečeť skotské episkopální církve
(Petr Jan Vinš, Alois Sassmann)*

více než pěti episkopálů důvodem k odsouzení do žaláře. Po bitvě u Culloden v roce 1746 spálil vévoda Cumberland téměř všechny episkopální kostely, neboť je považoval za jakobitské.

Dnes je Skotská episkopální církev samostatnou organizací, bez jakékoliv státní jurisdikce. Je ve společenství s Anglickou církví, ale liší se od ní. Byly určeny znaky jak celé episkopální církve, tak každé z jejích sedmi diecézí. V té formě, v jaké ji zaregistroval Lyon, je biskupská berla zlatá, otočená směrem ven.

☒ *připravili Alois Sassmann
a Petr Jan Vinš*

Rozhovor s... Květoslavem Tomášem Krejčím

K. T. Krejčí při setkání s Rt. Rev. Geoffreyem Rowellem, anglikánským biskupem z Gibraltaru pro evropskou diecézi

Květoslav Tomáš Krejčí (43 let) je vzděláním právník, právo studoval v Praze, v Německu a v Anglii a v současnosti působí v mezinárodní advokátní kanceláři. Do starokatolické církve přišel z českokatolické evangelické církve, kde byl pokřtěn, a to velkým obloukem přes anglikánskou církev, která si ho získala při pobytech v Anglii. Když hledal její český protějšek, celkem náhodou narazil na starokatolíky a po pár návštěvách rázem pocítil, kde je duchovně doma a kam patří. Nedávno byl zvolen místopředsedou synodní rady. Ve funkci nahradí Josefa Königa, který v létě zemřel. Při této příležitosti jsme se rozhodli položit mu pár otázek.

Pokud vím, není to zrovna dlouho, co jsi starokatolíkem. Kdy a jak ses jím vlastně stal?

Byla to asi kombinace konkrétních, osobních náboženských prožitků a rozumových úvah, která mě přivedla před několika lety k přesvědčení o pravdivosti katolického učení. Pak už jen zbývalo si zvolit jednu z katolických církví; rozhodl jsem se ucházet se o přijetí tam, kde jsem se jedinkrát nesetkal s projevy klerikalismu, zbytečného formalismu a přesvědčením o tom, že církev zná

odpověď na každou otázku, kterou nejlépe vtělí do paragrafovaného znění katechismu nebo nějakého kodexu. Paragrafů si užiju v životě dost i jinak.

Přestože jsi do církve přistoupil poměrně nedávno, troufám si tvrdit, žeš toho pro ni udělal už opravdu hodně. Významně ses podílel na nové ústavě církve. A na synodě v říjnu 2010 jsi byl zvolen nejen do synodní rady, ale i do právní komise. Zapomněla jsem na něco?

Hlavně doufám, že se mi podaří udělat podstatně víc. V nejbližších letech je potřeba se vypořádat se změnou financování církve a nastavit mechanismy, které hospodářsky zajistí její dlouhodobé fungování. Je tady dále řada významných pojednání z per starokatolických a anglikánských teologů, která čekají na překlad do češtiny. Je nutné udržovat pracovní kontakty s ostatními, zejména katolickými církvemi, a nechat se inspirovat tím nejlepším, co v nich je, přitom se však nesnažit přebírat bezmyšlenkovitě všechno

nové. V neposlední řadě bych se chtěl podívat během následujících let pokud možno do všech farností, i když ne nutně v rámci biskupských vizitací.

Pamatuji si, jak ses začal objevovat v rotundě Nalezení sv. Kříže. A vím, že mě od počátku byla sympatická tvá skromnost, nepotřebuješ na sebe upozorňovat a nemáš problém pomoci (dodnes si pamatuji, jak jsi v obleku a s kravatou tu první zimu při úklidu před Vánoci nosil vodu v kbelících a vytíral v rotundě podlahu). Co tě k tomu vede?

Na ten první úklid si dobře vzpomínám a asi za tím nebylo nic jiného než to, že jsem zrovna šel z práce a tudíž v polobotkách a obleku. Dost jsem tehdy prochladl a na společný úklid katedrály si napříště vzal pořádné oblečení. Sdílená zkušenost z církevního společenství je k nezaplacení. Kde jinde se potká advokát s nemajetným studentem, duchodcem, dělníkem, úředníkem nebo třeba chirurgem? Kde jinde je každá koruna tak úžasně zhodnocena jako jsme tomu svědky v některých našich farnostech, kde svépomocí jen s minimálními náklady úspěšně budují nebo přestavují? Je to očistné, posilující a drží to člověka nohama na zemi.

Tohle zní trochu jako z nějaké příručky, ale asi vím, co tím chceš říct. Člověk se v církvi potká s lidmi, které by jinak v životě zcela určitě minul, a zažije věci, které jej s těmito lidmi skutečně spojí bez ohledu na různost světů, z nichž do církve přicházejí. Je to tak? Přesně tak, jinak každému z nás hrozí uzavření se do vlastního samostatného světa, ať

už světa zaměstnání, příbuzných, pečlivě vybíraných přátel či třeba ticha domácí knihovny. Máme své paralelní světy a právě církev je místem, kde tyto světy můžeme překonat ve společenství sourozenců v Kristu.

Je něco, co bylo zásadní pro tvé rozhodnutí stát se starokatolíkem?

Vždycky mě zajímala církevní historie a jsem v nejlepším slova smyslu hrdý na to, že v českých zemích poprvé v historii západní církve působili utrakvisté jako zcela oficiální a uznávaná alternativa k římskokatolické církvi. Naše církev i na tuto tradici navazuje. I proto jsem na poslední synodě byl jedním z členů iniciativy, která nakonec prosadila, že si naše církev zachovala i název „česká katolická církev podobojí“.

A je něco, co bys na naší církvi změnil, kdybys mohl?

Církev se musí nutně v čase měnit a nacházet stále aktuální formy předávání a šíření evangelijní zvěsti. To přitom rozhodně neznamená dvoutisícileté církevní učení měnit a přizpůsobovat je současnému světu a jeho dobovým trendům. Je to přetěžký úkol: přiměřeně a plynule církev měnit a přitom bedlivě zachovávat to, co nás s ostatními katolíky v širším slova smyslu spojuje.

Tahle odpověď je hodně obecná a nedá se jí nic vytknout, nicméně mi nestačí. Co to znamená „přiměřeně a plynule církev měnit a přitom bedlivě zachovávat to, co nás s ostatními katolíky v širším slova smyslu spojuje?“ Je podle tebe třeba takové svěcení žen (jak se děje běžně ve starokatolických církvích na západě

a jak by jej rádi i u nás někteří zavedli) ještě přiměřená změna?

To není lehká otázka na první rozhovor a zvláště ne od studentky teologie. Umím si to představit v situaci, kdy napříč církví bude na základě věroučného zdůvodnění takového kroku dosaženo konsensu o jeho správnosti a konkrétní potřebnosti. Na poslední synodě se přitom toto téma vůbec neotevíralo. Ve věci udělování svátosti svěcení je ovšem autoritou biskup; jen on může v konečné instanci odpovědně rozhodnout, zda nějakou osobu vysvětit či nikoli. Takže v této otázce mám plnou důvěru v to, že až Duch svatý bude chtít církev vést touto cestou, vstoupí do srdcí svých věrných a projeví se.

Místopředsedou synodní rady se stáváš po Josefu Königovi, který tuto funkci zastával dlouhá léta, a troulám si tvrdit, že byl nejvýraznějším laikem v církvi od její obnovy po pádu komunismu. Zůstává za ním mnoho práce a neméně vzpomínek na jeho výrazný a jedinečný projev. To určitě není jednoduché. Máš z něčeho obavy?

Josef byl člověkem, který spolu s bratrem biskupem zásadně ovlivnil novodobou tvář naší církve. Mnohé nás spojovalo, i když jsme se občas jako přátelé v dlouhých rozmluvách na některých otázkách úplně neshodli. Chtěl vždy pro církev to nejlepší a o to se budu snažit podle svého nejlepšího přesvědčení a vlastních schopností i já. Josef byl jistě z trochu jiného těsta, ale myslím, že jsme se v synodní radě dobře doplňovali. Moc nám chybí. Takže jistě mám přirozenou obavu z toho, že nesplním nutně všechna

očekávání, už proto, že Josef se práci pro církev věnoval prakticky každodenně. Jsem velmi rád, že synodní rada přijala usnesení o tom, že knihovna a archiv na ordinariátu, k jejichž vybudování Josef König zásadně přispěl, ponesou jeho jméno.

Blížíme se k závěru našeho povídání, zeptám se proto ještě, jaké jsou tvé plány do budoucna (v církvi i mimo ni).

Plánů by bylo hodně: snažím se skloubit službu pro církev se svou právní praxí, která si vyžaduje časté cesty do ciziny, k tomu si dokončit teologické vzdělání i najít dostatek času pro své blízké. Při tom všem ovšem ani na chvíli nesmím nezapomínat na žalmistova slova: In manu tua tempora mea, můj čas je v ruce Tvé.

Je něco, co bys chtěl čtenářům ještě sdělit? Zapomněla jsem se na něco důležitého zeptat?

Myslím, že toho tady o mně bylo napsáno až dost. Naopak pokud se čtenáři budou chtít o cokoli důležitého podělit ze života farnosti či je bude trápit něco týkající se naší církve, prosím je, ať mi s důvěrou napíší na emailovou adresu k_t_krejci@me.com.

Děkuji za rozhovor.

☒ Petra Baslová

Modlitba za domov 2011

V pátek 28. října 2011 se pod Řípem v Krabčicích sešli křesťané z různých denominací, aby oslavili státní svátek již více méně tradičním způsobem – modlitbou, meditací, výstupem na horu Říp. Ekumenická rada církví v tento den totiž pořádala již 5. ročník akce nazvané **Modlitba za domov**, tentokrát s podtitulem „**Rozhodni se správně!**“. Mezi stovkami poutníků bylo na akci vidět i více než 20 zástupců naší církve.

Stejně jako ve dvou předcházejících ročnících byl i letos připraven celodenní program s volným vstupem.

Dopolední část začala v 10 hodin v parku Domova odpočinku ve stáří v Krabčicích. Na místě bylo tržiště církevních a charitativních organizací s mnoha stánky s výrobky z chráněných dílen (keramika, textil, upomínkové předměty), ukázkami řemeslné výroby nebo prezentací projektů. Nechyběla samozřejmě ani nabídka občerstvení, od tradičních klobás až po zdravé dobroty. Pro děti byl připraven program plný her a soutěží (např. chůze na chůdách, lukostřelba, pád důvěry, mletí mouky ve starověkém mlýnku, pečení placek atp.) nebo dětské divadlo. Dospělí se mohli těšit z hudebního programu či výstavy obrázků dětí. Součástí je vždy samozřejmě

i duchovní program. V kapli Diakonie probíhalo čtení z Bible a zpěvy z Taizé, vystoupilo také několik duchovních se zamyšlením nad tématem letošní Modlitby za domov. Zdatnější chodci, a těch byla většina, se vydali z Krabčic na Říp. V rotundě sv. Jiří probíhalo také čtení z čtení z Bible, nicméně je nutno přiznat, že oproti světským radovánkám, organizace těch duchovních aktivit trochu pokulhávala. Celá akce vyvrcholila přímým přenosem České televize. Komponovaný program Modlitba za domov s hudbou, rozhovory se známými osobnostmi a společnými modlitbami přenášený z evangelického kostela v Krabčicích moderoval náš biskup Dušan Hejbal a Martina Kociánová.

V těchto dnech již Ekumenická rada církví plánuje další 6. ročník této akce. Podle informací, které se mi podařilo získat, se plánuje malá obměna organizace této akce i změna místa hlavního programu tak, aby nedošlo ke stagnaci a tato akce měla stále svůj náboj. Tak věřme, že se příští rok pod Řípem zase sejdeme.

Bližší informace k programu i průběhu akce jsou na stránkách www.modlitbazadomov.cz. Fotografie z letošního ročníku si můžete prohlédnout na zadní straně časopisu.

☒ *Jiří J. Konvalina*

Rozhovor s... Rostislavem Karlem Tomanem

Vojenský kaplan, ten těžký život má... Aneb o ne? No uvidíme, co nám k tomu řekne sám.

Sice už jste do Communia dvakrát přispěl články o sobě a službě vojenského kaplana, ale mohli byste se i přesto pro čtenáře krátce představit?

Rostl Toman. Starokatolíkem od roku 1997. Jáhmem v roce 2001, knězem v roce 2003. Od poslední jmenovaného roku ustanoven jako administrátor brněnských starokatolíků. Žena Hanka, děti Jeremiáš a Anna Marie. Kuřák, pivař, věkem momentálně zakouším Kristova léta.

To bylo jasné a stručné, vojáku. Tedy již přes dva roky jste vojenským kaplanem. Kdybyste tyto dva roky měl nějak zhodnotit – co Vám vzaly, co Vám daly? Lišily se nějak Vaše představy od skutečnosti?

Začnu od konce. Moje představy se podivně mísily s informacemi od ostatních kaplanů a scénami z amerických akčních filmů, to vše zarámované vyprávěním starých a zkušených „kozáků“ vojáků z dob totality, kteří absolvovali základní vojenskou službu. Realita byla podivná konfrontace pocitů a chtělo se mi s Ježíšem na kříži volat: „Bože můj, proč jsi mne opustil.“

Hodnocení je teď vlastně hrozně složité. Z dvaceti čtyř měsíců mého vojenského kaplanování jsem osmnáct měsíců strávil na různých školeních, přípravách a misích v Afghánistánu. Ty roky mi vzaly na dlouhou

dobu mojí rodinu a rodinu mé farnosti, daly mi nové přátele, jiný pohled na svět (nejenom ten z čistě křesťanského výtahu) a zkušenost válečné mise – v dobrém i tom zlém, kterou bych asi nikomu nepřál.

Mohl byste blížeji popsat život na základně v Přerově?

Přerov – to jsou vrtulníky. Takže se létá a létá. Celý život základny se točí kolem strojů a jejich pilotů. Slouží se 24 hodin denně, takže jde o nepřetržitý provoz. Vojenský útvar je takový „stát ve státě“, všechno je řízeno rozkazem, všechno šlape naprosto předpisově a jedinečně – od uklízečky, přes meteorologa a technika až po pilota a velitele základny. Vstoupit na základnu je jako vstoupit do města, které má svoje vlastní zákony a jehož

obyvatelé jsou hrdými poddanými se svým pánem.

Ve Vašem posledním příspěvku do Communia 03/2010 píšete, že Vás čekala cesta do Afghánistánu. Jak vypadaly Vaše přípravy na takovou misi? Dá se vůbec na takový úkol nějak připravit?

Probíhají společná předepsaná cvičení: střelby, granáty, teoretická i praktická cvičení. To je vojenský život. Po té duchovní stránce jsem se chystal u zkušenějších vojenských kaplanů. Milióny otázek směrem ke kaplanům, na které se vlastně nedá odpovědět, protože každá mise a každý voják jsou jiní.

Z dnešního pohledu – jako kaplana, který jel na misi poprvé – musím říct, že se vlastně člověk připravit nemůže. Může se modlit, což je dobrá prevence proti tomu, aby se nezbláznil z očekávaného a neočekávaného.

Finální příprava spočívá ve sbalení si bagáže. Poprvé je to úkol nadlidský. Představte si, že odlétáte např. prvního července, sbalení ale musíte být v omezených kilech v květnu, protože letadlo většinou létá se zavazadly s předstihem. Balíte si věci na půl roku, aniž byste věděli, co budete potřebovat. Někdy si to zkuste.

Jaké byly Vaše první dny v Afghánistánu? Bylo něco, k čemu se Vám těžko přizpůsobovalo?

Když jsem přijel do Afghánistánu poprvé, po vystoupení na mne „dýchla“ válka. Kolem dokola bylo spousty vojáků a vojenské techniky. Všudypřítomný byl strach z toho, že kdykoliv a odkudkoliv může přiletět kulka

nebo raketa a je po vás. Když jsem vystupoval z letadla podruhé, měl jsem pocit, jako bych byl doma jenom na krátké dovolené. Všechno už jsem znal – místo, lidi, strach – prostě nic nebylo nové.

Připůsobení souviselo spíše s klimatickými a geologickými podmínkami. Vadil mi (a nikdy bych si na to nezvykl) prach, který byl všudypřítomný. Toho se tam člověk nikdy nezbyl.

Jaký je Afghánistán? Ne z pohledu vojáka či kněze, ale z pohledu člověka jako takového?

Hodně lidí říká, že každá země má svoje krásy. Na tom je asi kus pravdy. Já jsem člověk lesa a zeleně, takže mi sucho, písek a hory nehoví. Afghánistán jsem bohužel poznal pouze jako voják, který operoval v prostoru základny, takže o kultuře a zemi jako takové toho říci mnoho nemohu.

Jak byste zhodnotil svoji službu na zahraniční misi celkově? S jakými pocity jste se vracel zpět do své rodné země?

Pro mne to byl velký přínos, velická, nezprostředkovatelná zkušenost – poznal jsem spousty zajímavých lidí, mohl jsem jim posloužit jako duchovní i jako člověk ve službě, kterou jsem měl mimo duchovní život na starosti. Hodnotit to ještě nechci, člověk od takovýchto zkušeností musí mít odstup. Domů jsem se vracel poprvé i podruhé hrozně unavený. Celý týden, každý den jsem se snažil být lidem 14 hodin k dispozici, takže po čtyřech měsících je člověk zcela „vyšťavený“.

Co vás vlastně po návratu domů čekalo?

Člověk přiletí, je 200 km od domova, cítí, že jeho nejbližší jsou po té dlouhé době blízko,

Zprávy

a přesto vás na letišti naloží, odvezou do karanténního střediska, kde vás testují a testují. Domů jedete, až když je všechno v pořádku. Doma vás pak čekají lidé, kteří se za tu dobu změnili – prostě žili svoje životy bez vás a bylo třeba ten život přizpůsobit.

Skvělé je, že mne očekávala má perfektní manželka, naši prckové, lidé z farnosti, sousedi a přátelé.

A co Vás čeká teď? A je něco, co byste ještě chtěl říct čtenářům Communia a já se na to nezeptala?

Čeká mne práce. Znovu se musím naplno (fyzicky i psychicky) vrátit do českého civilního a vlastně pohodlného života – tedy v porovnání s tím, co člověk zažije.

Přál bych všem čtenářům, aby válka vždy zůstala za „našimi dveřmi“, vlastně abychom celé životy bojovali proti všemu násilí a vůbec ho nepouštěli do našich životů. V tom nám Kristovo evangelium může být velmi nápo-mocné a bohudíky za ta Boží slova, která nás našimi životy provázejí.

Děkuji za rozhovor.

☒ *Monika Mádlová*

Na husitské teologické fakultě je opět možné přihlásit se ke studiu starokatolické teologie

V akademickém roce 2012/2013 se na HTF UK opět otevře pro zájemce obor Starokatolická teologie. V tříletém bakalářském prezenčním programu je tak možno získat kvalifikaci pro práci jáhna, pastoračního asistenta nebo asistentky ve starokatolické církvi. Absolvent může dále působit jako pedagogický pracovník na úrovni středních a základních škol, jako pastorační pracovník v sociálních a charitativních institucích nebo může působit jako pracovník v médiích, jež se zabývají náboženskou tematikou. Fakulta též umožňuje pokračovat v dvouletém navazujícím magisterském programu. Pro všechny případné uchazeče o studium platí nutnost podat přihlášku do konce února 2012. Den otevřených dveří na HTF UK (Pacovská 350/4, Praha 4) proběhne 16. 1. 2012, 10.00 – 13.00 h v aule H109.

Návštěva biskupa v táboře

V neděli 4. 12. 2011 navštívil tábořskou far-nost biskup Dušan. Po bohoslužbě, které bratr biskup předsedal, navštívil především nejmenší farníky i sv. Mikuláš, který jim roz-dal drobné dárky.

Vernisáž v Malšicích u tábora

V neděli 4. 12. 2011 se v knihovně v Malši-cích (na náměstí) konala vernisáž 4. výstavy

betlémů a vánočních ozdob, kterou společně s městysem Malšice pořádá naše tábořská farnost.

lípa sv. Anežky ve Varnsdorfu

Na prostranství před starokatolickým kostelem ve Varnsdorfu byla 5. 10. 2011 vysazena „svatoanežská“ lípa. Místní skauti a starokatolická farnost ve Varnsdorfu se zapojili do celostátní akce k počtě osmistého výročí narození Anežky Přemyslovny, kdy mládežnické spolky a organizace vysadí stovku pamětních lip.

Svatomartinský průvod

Letos již potřetí uspořádala starokatolická farní obec ve Varnsdorfu „Svatomartinský lampiónový průvod“. V pátek 11. listopadu 2011 v 17.00 vyrazil průvod od „věžičky“ přes město až ke starokatolickému kostelu, kde si všichni mohli připomenut, proč je svatý Martin spojován s pojmy soucit, laskavost

a schopnost se dělit. Přítomnému svatému Martinovi zazpíval sbor gymnázia Varnsdorf a přítomní Martinové mohli ochutnat svatomartinské rohlíčky.

Nové varhany v pražské rotundě Nalezení sv. Kříže

V neděli 20. 11. 2011 při eucharistické slavnosti v rotundě Nalezení sv. Kříže byly požehnány nové varhany zn. Jubilate 45, které pro rotundu pořídila pražská farní rada. Nové varhany byly pořízeny ze sbírek a příspěvků pražské farní obce.

Bohoslužby za bezpečí

Křesťanská policejní asociace koná, koná každý 3. čtvrtek v měsíci od 18.30 h, v pražském kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého, Ke Karlovu 1, Praha 2 (areál policejního muzea) bohoslužby za bezpečí. Bohoslužby jsou vedeny v ekumenickém duchu za použití Lim-

ské liturgie a slouží je duchovní z různých církví, především však z těch, které mají členy v Křesťanské policejní asociaci (např. Církev československá husitská, Starokatolická církev v ČR, Římskokatolická církev)

8. valné shromáždění ERC

V prostorách Kapucínské kláštera v Praze na Hradčanech zasedalo ve středu 30. 11. 2011 již 8. valné shromáždění – nejvyšší orgán Ekumenické rady církví v ČR (ERC). Hodnotilo dosavadní činnost předsednictva, sekretariátu i celé ERC v uplynulém roce, projednávalo další směřování české ekumeny, zabývalo se vztahy církví a státu a v neposlední řadě schvalovalo hospodaření ERC. Součástí programu byla i volby nového předsednictva, v níž byli znovu zvoleni jeho dosavadní členové: synodní senior Českobratrské církve Evangelické Joel Ruml (předseda), Předseda rady Církve bratrské Daniel Fajfr (1. místopředseda) a biskup Starokatolické církve v ČR Dušan Hejbal (2. místopředseda). Pro naši církev, která počtem nejmenší z členských církví ERC, je významné, že její představitel je v posledních 20 letech již po čtvrté členem předsednictva.

Zajímavost: v Pákistánu bylo zakázáno psát jméno Ježíš do SMS

V Pákistánu bylo zakázáno psát jméno Ježíš Kristus do textových mobilních zpráv. Státní telekomunikační úřad rozhodnul o tom, aby mobilní operátoři blokovali slova, která jsou považována za vulgární či obscenní a mezi

1600 zapovězenými slovy se ocitlo také jméno Ježíš Kristus. Také Satan je na seznamu zakázaných slov. Zprávu zveřejnila agentura Fides.

Operátoři mají sedm dní na to, aby vládní nařízení uvedli do praxe. Křesťanské církve se proti zmíněnému nařízení postavily. Pákistánská biskupská konference oznámila, že katolická církev v Pákistánu vyvine veškeré úsilí, aby vláda odstranila ze seznamu zakázaných slov Ježíšovo jméno.

Pro usmání

Khon s Roubíčkem jsou na návštěvě nejmenšího státu světa a pozorují, jak z Vatikánu vyjíždí kolona nablýskaných vozů. Jeden luxusní mercedes za druhým, uprostřed se vyjímá speciální papamobil se zlatou výzdobou.

„Tak tomuhle já říkám úspěšná firma,“ povídá Roubíček. „To je, panečku, prosperita!“

Khon se k němu nakloní a zašeptá: „A to jsem slyšel, že začínali na vypůjčeném oslu.“

Modlitba za domov

V pátek 28. října 2011 se po horou Říp konal již 5. ročník ekumenického setkání „Modlitba za domov“, kterého se zúčastnily stovky poutníků, dospělých i dětí. Cestu z Krabčic na Říp dokumentovala Helenka Konvalinová (9 let) z pražské farnosti...

